

Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spector

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לשבת פ' שמות תשס"ט בנושא:

הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּעוֹפֶרֶת יְצוּקָה !

מאת הרב דוד אברהם ספקטור

שבת שלום. בפרשה של היום יש הפתעה. הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ממה פרעה מופתע? הוא מופתע מהעובדה שיש כאן עם. עד עכשיו פרעה שמע שיש משפחת בני יעקב, שרבים ביניהם ושוזורים את האח לבור ועכשיו: הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּעוֹפֶרֶת יְצוּקָה. עם שבשעת צרה יודע להתאחד. זו גם ההפתעה של רבים מאיתנו, מאז תחילת המלחמה אנו רואים עם מלוכד, עם של מאמינים בני מאמינים. וכך סיפר לי אחד מחברי הקהילה: "לפני כשבועיים, נסעו שלושה רבנים צבאיים באוטובוס לשטחי הכינוס, בכניסה לעזה. הם הביאו איתם ספר תורה. כאשר רצו לרדת מהאוטובוס, ביקש אחי ממי שהוא להעביר אליו את הספר תורה. אולם כאשר הוא הסתכל אחורה לתוך האוטובוס, ראה כי החיילים מעבירים את הספר תורה מיד ליד, מתחבקים עמו ואינם מרפים ממנו. אחרי שירדו מהאוטובוס, עמדו שם שני רבנים, אחד עם ספר התורה והשני עטוף טלית. קבוצת חיילים לא דתיים ניגשת אליהם ומבקשת לקבל ברכה. הם ענו להם: 'נברך אתכם באותה ברכה שאנו מברכים את ילדינו כל ליל שבת'. לתדהמתם התחילו לגשת אליהם עוד ועוד חיילים עד שלא יכלו יותר לתת ברכות אישיות. אז פרשו טליתות מעל ראשי כל החיילים ובירכו אותם ביחד יברך ה' וישמרך... וישם לך שלום. עם השקיעה, כאשר התחילו טורי חיילים לצעוד בשיירה אל תוך הרצועה, הם עמדו שם עם ספר התורה. החיילים חלפו על פניהם ונשקו את ספר התורה ונכנסו לתוך עזה בנר שביעי של חנוכה, בחג הגבורה נפתחה מלחמת 'עופרת יצוקה' נגד אלה שידיהם מלאים חמס ורוצים לכבוש את האור בערי ישראל בדרום. ולמה נקראת שמה 'עופרת יצוקה'? התשובה נמצאת בשר לכבוד חג חנוכה שכתב בזמנו המשורר חיים נחמן ביאליק, תלמיד ישיבת וולוז'ין. השיר מתחיל במילים: 'אבי הדליק נרות ליי'. ומילות הבית השני של השיר הם: 'דודי הביא סביבון לי, סביבון מעופרת יצוקה. יודעים אתם לכבוד מה? לכבוד החנוכה!' על שם הסביבון מעופרת יצוקה נקראת המלחמה בעזה. ומה המיוחד בסביבון של חנוכה לעומת הרעשן בפורים? הלא שניהם מסתובבים?! יש הבדל אחד ביניהם. בחנוכה אנו מסובבים את הסביבון מלמעלה והוא מסתובב לבד למטה. ובפורים להיפך. מסובבים את הרעשן מלמטה והוא מסתובב לבד למעלה. ולמה? השיב על זה אחד מתלמידי הבעל שם טוב, הרב צבי אלימלך מדינוב (טעמי המנהגים תתנ), שבחנוכה לא היתה התעוררות מלמטה, כי לא עשו תשובה ורק היתה התעוררות מלעילא, מלמעלה. רק השם יתברך ברחמיו נתן גבורה בלב החשמונאים שנלחמו ביוונים ונצחו לכן מסובבים את הסביבון מלמעלה. לעומת זה בפורים היתה התעוררות מלמטה 'כנוס את כל היהודים' וגזרו צום ועשו תשובה ולכן הרעשן אותים ומסובבים אותו מלמטה. לפי זה נכון לקרוא למלחמה שהתחילה בנר שביעי של חנוכה ע"ש סביבון מעופרת יצוקה, כיון שבאמת הקב"ה מסובב את הסביבון מלמעלה ונותן גבורה בלב מנהיגיו, חיילינו ואזרחנו ללחום כנגד אלה, שרוצים ששם ישראל לא יזכר עוד. ויחד עם זה יש גם התעוררות דלתא, מלמטה ועם ישראל מסובב את הרעשן מלמטה כמו בפורים 'כנוס את כל היהודים', אחדות ישראל וזה עושה רעש גדול למעלה ויש נסים גלויים. מדהים לשמוע בשידור חי ברדיו יהודי צעיר מאשדוד שמודה לה', כאשר לפני כמה דקות נהרס ביתו בקומה האחרונה ע"י טיל גראד והוא ומשפחתו הספיקו כמה שניות לפני נפילת הטיל לרדת לממ"ד בקומה נמוכה יותר. ספרו לי שבזמן הלחימה בעזה הסתערה מחלקת חיילים מובחרת על איזה בית כדי לחסל מחבלים ולפתע באה אישה זקנה הנראית כערביה ואמרה לקצין שלא יכנסו לבית זה כי יש שם מנהרות ורוצים לחטוף חיילים. החיילים הרסו מבחוץ את הבית והתקדמו בכפר והגיעו לבית אחר מרוחק מהראשון ושוב אותה זקנה אומרת לקצין אל תכנסו פנימה כי יש כאן מארב שרוצים לחטוף חיילים. הקצין נדהם וחשב שהוא חולם אמר לה הרי את היית שם בבית הקודם? איך הגעת לכאן? מי את? והיא ענתה לו: אני רחל האמא שלכם באתי לשמור עליכם ונעלמה. השבוע לימדתי במכללת אמונה בירושלים. באמצע שיעור נגשת אחת מהתלמידות הנשואות ללוח וכותבת שם של איש ושם אמו. אני שואל אותה: מה את עושה? זה שם של חולה? את רוצה שנתפלל לרפואתו? לא, זה שם של בעלי. היא אומרת, עכשיו קבלתי sms מבעלי שכתה הוא נכנס לרצועת עזה ומבקש שנתפלל עליו ועל כל חיילי צה"ל. אחדות כזו, ההרגשה שכל ישראל ערבים זה לזה, זכורה לי רק ממלחמת ששת הימים, ועכשיו ב"ה אחדות ישראל חזרה בגדול. כאן בבית-הכנסת אנו אומרים בסוף כל תפילה מזמור קכא ומתפללים לרפואת הנפש של נפגעי חרדה ולרפואת הגוף של כל הפצועים וביניהם החתן אהרן קרוב שלמחרת חתונתו אחרי ארוחת בוקר המשותפת הראשונה עם הכלה, יצא לעזה לקיים הדרכת חז"ל שלמלחמת מצוה יוצא אפילו חתן מחדרו. אכן לפי הרמב"ם זו מלחמת מצוה של 'הצלת ישראל מיד הצר הבא עליהם'. לפי הרמב"ם זו גם חלק ממצות ישוב הארץ שכוללת כיבוש ושלטון יהודי על הארץ. ומוסיף על זה הרב יהושע מקוטנא בספרו הישועות מלכו (יו"ד, ס' סו), ש"הישיבה (צריכה להיות) כאדם העושה בתוך שלו". פשוט שמי שנאלץ לדור במרחבים ממוגנים ובמקלטים, אינו נקרא "כאדם העושה בתוך שלו". ואנו תפילה שכל ישראל יזכו לשבת לבטח בארצנו. ה' ע'זָּנוּ יְתֵן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.